Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (tionde avdelningen i utökad sammansättning)

den 12 februari 2025 *

”Ekonomiska och monetära unionen – Bankunionen – Gemensam resolutionsmekanism för kreditinstitut och vissa värdepappersföretag (SRM) – Gemensam resolutionsfond (SRF) – SRB:s beslut om beräkning av förhandsbidragen för bidragsperioden 2018 – Artiklarna 4, 14 och 16 i delegerad förordning (EU) 2015/63 – Principen om god förvaltning”

I mål T-406/18,

de Volksbank NV, Utrecht (Nederländerna), företrädd av advokaterna A. Kleinhout, T. Waterbolk, P. Post och M. van Zandvoort,

sökande,

mot

Gemensamma resolutionsnämnden (SRB), företrädd av D. Ceran och C. De Falco, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaterna H.-G. Kamann, F. Louis och P. Gey,

svarande,

med stöd av

Europeiska kommissionen, företrädd av D. Triantafyllou och A. Steiblytė, båda i egenskap av ombud,

intervenient,

meddelar

TRIBUNALEN (tionde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden A. Kornezov samt domarna E. Buttigieg, G. Hesse, D. Petrlík (referent) och L. Spangsberg Grønfeldt,

justitiesekreterare: handläggaren S. Jund,

efter den skriftliga delen av förfarandet,

efter muntlig förhandling den 9 juli 2024

* Rättegångsspråk: engelska.

följande

Dom

1 Sökanden, de Volksbank NV, har väckt talan med stöd av artikel 263 FEUF och yrkat ogiltigförklaring av Gemensamma resolutionsnämndens (SRB) beslut SRB/ES/2022/46 av den 8 augusti 2022 om att återkalla SRB:s beslut SRB/ES/SRF/2018/03 av den 12 april 2018 om förhandsbidragen för år 2018 till den gemensamma resolutionsfonden, i den del det avser de institut som anges i bilaga I till detta beslut, och om beräkning av dessa instituts förhandsbidrag för år 2018 till den gemensamma resolutionsfonden (nedan kallat det angripna beslutet), i den del det avser sökanden.

Bakgrund till tvisten och omständigheter som inträffat efter det att talan väckts

2 Sökanden, tidigare SNS Bank NV, är ett kreditinstitut som är etablerat i Nederländerna.

3 År 2016 omstrukturerades den koncern som bestod av SNS Bank och dess två dotterbolag, ASN Bank NV och RegioBank NV, genom att dessa båda dotterbolag den 31 december 2016 övertogs av SNS Bank och att SNS Bank den 1 januari 2017 bytte namn till de Volksbank (nedan kallad 2016 års fusion).

4 Med anledning av att SNS Bank hade övertagit ASN Bank och RegioBank (nedan kallade de övertagna dotterbolagen) den 31 december 2016 återkallades banktillstånden för de två förstnämnda instituten, vilket innebar att sökanden år 2017 kvarstod som det enda av dessa institut som omfattades av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 2014, s. 1).

5 Genom beslut SRB/ES/SRF/2018/03 av den 12 april 2018 fastställde SRB, i enlighet med artikel 70.2 i förordning nr 806/2014, förhandsbidragen till den gemensamma resolutionsfonden (SRF) (nedan kallade förhandsbidragen) för år 2018 (nedan kallade bidragsperioden 2018) för de institut som omfattas av artikel 2 jämförd med artikel 67.4 i samma förordning (nedan kallade instituten), däribland sökanden.

6 Genom skrivelse av den 23 april 2018 förelade De Nederlandsche Bank NV (DNB, Nederländernas centralbank), i egenskap av nationell resolutionsmyndighet, i den mening som avses i artikel 3.1 led 3 i förordning nr 806/2014, sökanden att betala sitt förhandsbidrag för bidragsperioden 2018, såsom detta hade fastställts av SRB.

7 Den 8 augusti 2022 antog SRB det angripna beslutet. Enligt artikel 1 i artikeldelen i ovannämnda beslut återkallar SRB det beslut som avses i punkt 5 ovan (nedan kallat det ursprungliga beslutet) vad gäller de institut som anges i bilaga I i det angripna beslutet. Det framgår av skälen 15–18 i det angripna beslutet att det syftar till att avhjälpa den bristande motiveringen i det ursprungliga beslutet som SRB hade konstaterat med anledning av dom av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB (C-584/20 P och C-621/20 P,

EU:C:2021:601), samt beslut av den 3 mars 2022, SRB/Portigon och kommissionen (C-664/20 P, ej publicerat, EU:C:2022:161), och beslut av den 3 mars 2022, SRB/Hypo Vorarlberg Bank (C-663/20 P, ej publicerat, EU:C:2022:162).

Det angripna beslutet

8 Det angripna beslutet består av en huvuddel och tre bilagor.

9 I det angripna beslutets huvuddel beskrivs förfarandet för att fastställa förhandsbidragen för bidragsperioden 2018, vilket är tillämpligt på alla institut.

10 Närmare bestämt fastställde SRB, i avsnitt 6 i nämnda beslut, den årliga målnivån, vilken omnämns i artikel 4 i rådets genomförandeförordning (EU) 2015/81 av den 19 december 2014 om fastställande av enhetliga villkor för tillämpning av förordning nr 806/2014 vad gäller förhandsbidrag till SRF (EUT L 15, 2015, s. 1), för bidragsperioden 2018 (nedan kallad den årliga målnivån).

11 SRB förklarade dessutom att den hade fastställt den årliga målnivån till en åttondel av 1,15 procent av det genomsnittliga beloppet, beräknat kvartalsvist, för alla garanterade insättningar i alla institut under år 2017, såsom det hade erhållits på grundval av de uppgifter som hade lämnats in av insättningsgarantimyndigheterna i enlighet med artikel 16 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution (EUT L 11, 2015, s. 44).

12 I avsnitt 7 i det angripna beslutet beskrev SRB den metod som skulle tillämpas för att beräkna förhandsbidragen för bidragsperioden 2018.

13 I avsnitt 7 i det angripna beslutet förklarade SRB även att andra institut än de som betalade ett schablonbidrag, med hänsyn till deras mindre storlek, skulle betala ett förhandsbidrag anpassat till deras riskprofil, vilket SRB hade fastställt enligt följande huvudsteg.

14 I det första steget beräknade SRB, i enlighet med artikel 70.2 andra stycket a i förordning nr 806/2014, varje instituts ”grundläggande årliga bidrag”. Vid denna beräkning beaktade SRB först det berörda institutets totala skulder, vilka bland annat innefattade beloppen för kapitalbas och garanterade insättningar (nedan kallade de totala skulderna), såsom de hade redovisats per den 31 december 2016. SRB drog därefter av det egna kapitalet och de genomsnittliga garanterade insättningarna i detta institut år 2016, beräknade kvartalsvis, från de totala skulderna för att erhålla institutets nettoskuld (nedan kallad nettoskulden). Slutligen beräknade SRB nämnda instituts nettoskulder i förhållande till nettoskulderna för alla institut auktoriserade på territoriet i alla de medlemsstater som deltar i den gemensamma resolutionsmekanismen (SRM).

15 Vad närmare bestämt gäller bidragsperioden 2018, beräknade SRB de berörda institutens nettoskulder och följaktligen deras grundläggande årliga bidrag genom att beakta dessa instituts totala skulder på grundval av de uppgifter som förelåg per den 31 december 2016 och genom att dra av det genomsnittliga beloppet för de garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, som nämnda institut innehade under år 2016.

16 I enlighet med artikel 5.1 i delegerad förordning 2015/63, drog SRB av vissa typer av skulder från institutets nettoskulder som ska beaktas vid fastställandet av det grundläggande årliga bidraget.

17 I det andra steget av beräkningen av förhandsbidraget, gjorde SRB en justering av det grundläggande årliga bidraget i förhållande till det berörda institutets riskprofil, i enlighet med artikel 70.2 andra stycket b i förordning nr 806/2014.

18 Därefter lade SRB ihop alla riskjusterade grundläggande årliga bidrag för att få en ”gemensam nämnare” som användes för att beräkna den andel av den årliga målnivån som varje institut skulle betala.

19 Slutligen beräknade SRB förhandsbidraget för varje institut genom att fördela den årliga målnivån mellan samtliga institut på grundval av förhållandet mellan det riskjusterade grundläggande årliga bidraget och den gemensamma nämnaren.

Parternas yrkanden

20 Sökanden har i ansökan yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet i den del det avser sökanden, och

– förplikta SRB att ersätta rättegångskostnaderna.

21 I den inlaga som ingavs den 26 september 2022 och som har rubriken ”Yttrande angående det förnyade antagandet av det angripna beslutet i mål T-406/18” (nedan kallad inlagan av den 26 september 2022), har sökanden dessutom yrkat att talan ska anses avse ogiltigförklaring av det angripna beslutet.

22 SRB yrkade ursprungligen att tribunalen skulle

– avvisa talan, och

– i andra hand ogilla talan, samt

– alternativt, för det fall att domen ogiltigförklaras, låta verkningarna av det ursprungliga beslutet bestå under sex månader från den dag då domen vinner laga kraft, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

23 SRB har i sitt yttrande över inlagan av den 26 september 2022 dessutom yrkat att tribunalen ska fastställa att ändamålet med talan har förfallit och avvisa talan.

24 Europeiska kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

25 Sökanden har gjort gällande att SRB åsidosatte flera rättsregler när den beräknade sökandens förhandsbidrag för bidragsperioden 2018 och, i synnerhet, när den tillämpade metoden för att beräkna sökandens grundläggande årliga bidrag. Sökanden har särskilt kritiserat SRB för att ha beräknat sökandens nettoskulder på grundval av uppgifter avseende skilda tidpunkter, eftersom SRB använde uppgifter som hänför sig till tiden efter 2016 års fusion för att fastställa det totala beloppet för sökandens skulder, trots att SRB delvis hade använt uppgifter från tiden före denna fusion för att fastställa beloppet för sökandens garanterade insättningar. Sökanden menar att en sådan metod leder till en övervärdering av bolagets nettoskulder.

26 Till stöd för sin talan har sökanden åberopat följande fem grunder:

– Den första grunden avser åsidosättande av artikel 103.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 2014, s. 190), artikel 70.2 i förordning nr 806/2014 och artikel 4.1 i delegerad förordning 2015/63, genom att icke jämförbara uppgifter har använts för att fastställa nettoskulderna.

– Den andra grunden avser åsidosättande av artikel 103.2 och 103.7 i direktiv 2014/59 och artikel 290 FEUF på grund av att kommissionen har ”överskridit” sina befogenheter.

– Den tredje grunden avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

– Den fjärde grunden avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen.

– Den femte grunden avser åsidosättande av principen om likabehandling,

27 Tribunalen kommer först pröva SRB:s invändningar om rättegångshinder och därefter de grunder som sökanden har åberopat.

Upptagande till prövning

28 I sin inlaga av den 26 september 2022 har sökanden gjort gällande att eftersom det angripna beslutet inte löser det rättsliga problem som fanns i det ursprungliga beslutet, nämligen användningen av icke jämförbara uppgifter vid beräkningen av sökandens nettoskulder, behövde sökanden inte justera sin talan i enlighet med artikel 86 i tribunalens rättegångsregler. Sökanden har emellertid yrkat att tribunalen, i den mån det är nödvändigt, ska slå fast att denna ansökan även är riktad mot det angripna beslutet.

29 I sitt yttrande över inlagan av den 26 september 2022 har SRB anfört två invändningar om rättegångshinder, den första mot sökandens yrkanden mot det ursprungliga beslutet och den andra mot inlagan av den 26 september 2022.

Huruvida yrkandena avseende det ursprungliga beslutet kan tas upp till prövning

30 SRB har gjort gällande att de yrkanden som avser det ursprungliga beslutet inte kan tas upp till prövning, eftersom yrkandet om ogiltigförklaring av detta beslut har förlorat sitt föremål, på grund av att det har återkallats med retroaktiv verkan (*ex tunc*).

31 Vid förhandlingen har sökanden förklarat att den kommer att återkalla sina yrkanden mot det ursprungliga beslutet om tribunalen konstaterar att detta beslut har återkallats och ersatts av det angripna beslutet.

32 Det ska i detta hänseende påpekas att det i skäl 18 i det angripna beslutet anges att SRB ansåg det lämpligt att dra tillbaka och ersätta det ursprungliga beslutet vad gäller de institut som anges i bilaga I till det angripna beslutet.

33 I artikel 1 i artikeldelen i det angripna beslutet anges således att detta beslut ”återkallar” det ursprungliga beslutet vad gäller de institut som anges i bilaga I i det angripna beslutet, varvid sökanden nämns i denna bilaga.

34 Såsom framgår av artikel 2 i artikeldelen i det angripna beslutet godkänns i beslutet beräkningen av förhandsbidragen för bidragsperioden 2018, såsom den gjorts i bilaga I till detta beslut. I denna bilaga föreskrivs att ett sådant bidrag ska beräknas även för sökanden.

35 Det angripna beslutet antogs den 8 augusti 2022 och fick verkan, i enlighet med artikel 4 i dess artikeldel, den 12 april 2018, det vill säga när det ursprungliga beslutet fick verkan.

36 Av det ovan anförda följer, såsom SRB har hävdat, att det ursprungliga beslutet har återkallats och ersatts av det angripna beslutet vad gäller sökanden.

37 Under dessa omständigheter ska sökanden vid förhandlingen anses ha återkallat sina yrkanden avseende det ursprungliga beslutet. Det saknas således anledning att pröva SRB:s invändning om rättegångshinder avseende dessa yrkanden.

Justering av talan

38 SRB har i sitt yttrande över inlagan av den 26 september 2022 hävdat att sökanden inte har justerat sin ansökan, sina grunder och sina yrkanden med avseende på antagandet av det angripna beslutet. För det första kan inlagan av den 26 september 2022 inte anses utgöra en inlaga om justering av talan, i den mening som avses i artikel 86 i rättegångsreglerna, eftersom den inte ger uttryck för sökandens avsikt att justera sin talan. Inlagan har för övrigt rubriken ”Yttrande angående det förnyade antagandet av det angripna beslutet i mål T-406/18” och inte ”Inlaga om justering”.

39 För det andra kan, även om det antas att inlagan av den 26 september 2022 kan anses utgöra en inlaga om justering av talan, denna inlaga inte anses uppfylla de villkor för upptagande till prövning som är tillämpliga på sådana inlagor. I inlagan av den 26 september 2022 justerade sökanden nämligen inte på ett otvetydigt sätt sina yrkanden i ansökan, eftersom den avstod från att kvalificera de grunder som åberopats mot det ursprungliga beslutet som grunder som avser det angripna beslutet.

40 Tribunalen påpekar att det följer av artikel 86.1 och 86.2 i rättegångsreglerna, i dess vid den tidpunkten gällande lydelse, att när den rättsakt som en talan om ogiltigförklaring avser har ersatts av eller har ändrats genom en annan rättsakt som rör samma sak, får sökanden, innan den muntliga delen av förfarandet har avslutats eller innan tribunalen har beslutat att avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet, justera sin talan för att ta hänsyn till denna nya omständighet. Justering av talan ska göras genom separat handling och inom den frist som enligt artikel 263 sjätte stycket FEUF gäller för att väcka talan om ogiltigförklaring av den rättsakt som föranleder justeringen av talan.

41 Enligt artikel 86.4 a och b i rättegångsreglerna ska inlagan om justering av talan bland annat innehålla de justerade yrkandena och, om det finns skäl för det, justerade grunder och argument.

42 Det framgår av rättspraxis att även om det är motiverat att uppställa vissa formkrav som ska vara uppfyllda för att justera talan, så är dessa formkrav inte ett självändamål. Målsättningen med dessa formkrav är i stället att garantera ett kontradiktoriskt förfarande och en god rättskipning. Det skulle emellertid strida mot principen om god rättskipning och processekonomi att kräva att en sökande som har justerat sina yrkanden ska upprepa, i en inlaga om justering av talan, grunder och argument som är identiska med dem som utvecklats i fråga om den först angripna rättsakten (se dom av den 24 januari 2019, Haswani/rådet, C-313/17 P, EU:C:2019:57, punkterna 35 och 36 och där angiven rättspraxis).

43 I artikel 86 i rättegångsreglerna föreskrivs inte heller att det ska anges en särskild rubrik för att en rättsakt från en sökande ska kunna betraktas som en inlaga om justering av talan, i den mening som avses i denna bestämmelse. Vid prövningen av huruvida en sådan rättsakt utgör en inlaga om justering av talan, i den mening som avses i artikel 86 i rättegångsreglerna, ska således dess innehåll beaktas.

44 Vad i förevarande fall beträffar inlagan av den 26 september 2022 konstaterar tribunalen att sökanden i denna har påpekat att det angripna beslutet återkallar och ersätter det ursprungliga beslutet. Sökanden har i detta sammanhang hänvisat till artikel 86 i rättegångsreglerna och yrkat att tribunalen ska anse att sökandens ansökan även är riktad mot det angripna beslutet.

45 Vidare hävdade sökanden, i inlagan av den 26 september 2022, att det angripna beslutet inte löste det rättsliga problemet i förevarande mål och att SRB själv, i skrivelsen av den 12 maj 2022, genom vilken SRB underrättade tribunalen om sin avsikt att återkalla det ursprungliga beslutet, hade angett att det angripna beslutet inte påverkar innehållet i sökandens grunder. Sökanden menar att denne, av denna anledning, inte ansåg sig behöva ändra sina grunder, såsom de hade utvecklats i ansökan.

46 Såsom har påpekats i punkterna 7 och 32–36 ovan, återkallade och ersatte det angripna beslutet det ursprungliga beslutet för att avhjälpa dess bristande motivering som SRB hade konstaterat till följd av domen av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB (C-584/20 P och C-621/20 P, EU:C:2021:601), samt beslut av den 3 mars 2022, SRB/Portigon och kommissionen (C-664/20 P, ej publicerat, EU:C:2022:161), och beslut av den 3 mars 2022, SRB/Hypo Vorarlberg Bank (C-663/20 P, ej publicerat, EU:C:2022:162).

47 Tribunalen konstaterar att enbart den omständigheten att den bristande motiveringen i det ursprungliga beslutet har avhjälpts inte påverkar den centrala fråga som tas upp i förevarande talan och som avser den metod som SRB använde för att beräkna sökandens förhandsbidrag och mer specifikt för att fastställa sökandens nettoskulder.

48 Under dessa omständigheter hade sökanden ingen anledning att anse att denne, med anledning av det angripna beslutet, behövde justera de grunder och argument som denne hade åberopat till stöd för sin ansökan.

49 Detta gäller i än högre grad då sökanden i inlagan av den 26 september 2022 uttryckligen hade förklarat att den önskar vidhålla hela sin ansökan, i den meningen att de argument och grunder som åberopats i ansökan även gäller mot det angripna beslutet.

50 Inlagan av den 26 september 2022 utgör följaktligen en inlaga om justering av talan som uppfyller kraven i artikel 86 i rättegångsreglerna.

51 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen att denna inlaga kan tas upp till prövning och att talan följaktligen avser ogiltigförklaring av det angripna beslutet i den del det avser sökanden.

Prövning i sak

Den första grunden: Åsidosättande av artikel 103.2 i direktiv 2014/59/EU, artikel 70.2 i förordning 806/2014 och artikel 4.1 i den delegerade förordningen, bestående i att ojämförbara uppgifter har använts för att fastställa sökandens nettoskulder

52 Sökanden har kritiserat SRB för att ha använt uppgifter avseende skilda datum för beräkningen av sökandens nettoskulder, i den meningen att beloppet för sökandens totala skulder byggde på uppgifter avseende den 31 december 2016, men trots detta valde att beräkna beloppet för de garanterade insättningarna genom att utgå från deras genomsnittliga storlek, per kvartal, under år 2016. Genom att tillämpa ett sådant synsätt har SRB åsidosatt artikel 103.2 i direktiv 2014/59, artikel 70.2 i förordning nr 806/2014 och artikel 4.1 i delegerad förordning 2015/63.

53 Efter 2016 års fusion mellan sökanden och de övertagna dotterbolagen omfattar nämligen de totala skulderna, enligt uppgifterna från slutet av året, sökandens och dessa dotterbolags skulder. SRB har således, genom att beakta det genomsnittliga beloppet av sökandens garanterade insättningar, inte beaktat alla dessa instituts garanterade insättningar under de tre första kvartalen. SRB har således inte dragit av alla garanterade insättningar som ingick i sökandens balansräkning per den 31 december 2016, vilket strider mot logiken bakom avdraget för nämnda insättningar.

54 SRB har dessutom, genom att använda en sådan metod för beräkning av sökandens nettoskulder, inte heller gjort en korrekt bedömning av sökandens faktiska situation. SRB har särskilt grundat sig på uppgifter som hänför sig till tiden efter fusionen år 2016 för att beräkna sökandens totala skulder, och således även beaktat de övertagna dotterbolagens skulder. När SRB fastställde storleken på de garanterade insättningarna grundade sig SRB däremot på uppgifter som delvis hänför sig till tiden före fusionen och som således endast avser sökandens situation och således inte beaktar nämnda dotterbolags situation. En sådan metod kan emellertid inte ge ett resultat som korrekt återspeglar sökandens verkliga riskprofil, eftersom den medför en överskattning av skuldernas storlek och den därmed förbundna risken.

55 SRB har dessutom fel i sitt påstående att dess metod följer av den tillämpliga lagstiftningen. Denna metod föreskrivs nämligen varken i artikel 4.1 och 4.2, i artikel 14.1 och 14.4 eller i artikel 16 i delegerad förordning 2015/63.

56 SRB har hävdat att sökandens argument är ogrundade.

57 För det första tillämpade SRB samma metod för alla institut, vilket innebär att sökanden genom sina argument begär att behandlas annorlunda än övriga institut. En sådan avvikande behandling är emellertid inte motiverad.

58 För det andra är beräkningsmetoden för garanterade insättningar, såsom den tillämpades i det angripna beslutet, förenlig med artiklarna 4, 5, 14 och 16 i delegerad förordning 2015/63.

59 För det tredje har sökanden inte lyckats fastställa hur SRB:s beräkning strider mot artikel 103.2 i direktiv 2014/59 eller artikel 70.2 i förordning nr 806/2014. Sökandens argumentation bygger uteslutande på påståenden som grundar sig på abstrakta principer om konsekvens och skälighet.

60 För det fjärde gör användningen av det genomsnittliga beloppet av garanterade insättningar det möjligt att säkerställa en mer exakt metod för beräkning av förhandsbidragen än den som görs på grundval av det totala beloppet av garanterade insättningar i slutet av kalenderåret.

61 Tribunalen erinrar inledningsvis om att kommissionen antog delegerad förordning 2015/63 med stöd av en delegering av befogenhet som unionslagstiftaren har inrättat till förmån för kommissionen genom artikel 103.7 och 103.8 i direktiv 2014/59, bland annat för att precisera begreppet justering av förhandsbidrag i förhållande till institutens riskprofil och precisera skyldigheterna att lämna information. Denna delegerade förordning blev, genom artikel 70.6 i förordning nr 806/2014, tillämplig på beräkningen av förhandsbidrag som uppbärs på grundval av denna förordning.

62 Genom förevarande grund har sökanden riktat invändningar mot det första steget i beräkningen av förhandsbidragen och, i synnerhet, den metod som SRB använde för att fastställa sökandens nettoskulder vid beräkningen av sökandens grundläggande årliga bidrag.

63 Det framgår av skälen 27, 28 och 31 i det angripna beslutet, samt av SRB:s uttalanden vid förhandlingen, att SRB, för att beräkna sökandens nettoskulder och följaktligen dess grundläggande årliga bidrag, använde dels beloppet för sökandens totala skulder per den 31 december 2016, och således grundade sig på uppgifter som hänför sig till tiden efter 2016 års fusion, dels det genomsnittliga beloppet av sökandens garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, under år 2016. Detta belopp fastställdes således på grundval av uppgifter som till stor del föregick nämnda fusion.

64 Tribunalen menar att sökanden härigenom hävdar att SRB, genom att använda den metod som beskrivs i punkt 63 ovan, har åsidosatt artikel 103.2 i direktiv 2014/59, artikel 70.2 i förordning nr 806/2014 och artikel 4.1 i delegerad förordning 2015/63. Genom att göra gällande att tillämpningen av nämnda metod inte gjorde det möjligt för SRB att ta vederbörlig hänsyn till sökandens faktiska situation och dess verkliga riskprofil, hävdar sökanden i själva verket att SRB borde ha tillämpat nämnda bestämmelser mot bakgrund av principen om god förvaltning, enligt vilken unionens organ är skyldiga att omsorgsfullt och opartiskt pröva alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet.

65 För att bedöma huruvida detta argument är välgrundat ska det först erinras om att det framgår av artikel 4.1 i delegerad förordning 2015/63 att det ankommer på SRB att beräkna förhandsbidraget för varje institut på grundval av de uppgifter som institutet har lämnat i enlighet med artikel 14 i den delegerade förordningen.

66 I artikel 14.1 i delegerad förordning 2015/63 anges att ett institut ska lämna det senast godkända årsbokslut som var tillgängligt senast den 31 december året före bidragsperioden (nedan kallat år N-1) till SRB. Dessa årsbokslut ska åtföljas av den lagstadgade revisorns eller revisionsföretagets uttalande.

67 Det bör noteras att med hänsyn till den tid det tar att färdigställa sådana årsbokslut avser dessa uppgifter i regel det näst sista året före bidragsperioden eller, i undantagsfall, ett räkenskapsår som inleddes under det näst sista året och avslutades under år N-1 (nedan, för dessa två räkenskapsår, kallat referensår N-2).

68 Det framgår således av artikel 4.1 jämförd med artikel 14.1 i delegerad förordning 2015/63 att det ankommer på SRB att beräkna förhandsbidragen på grundval av de uppgifter om det senaste godkända och vidimerade årsbokslutet som är tillgängliga den 31 december år N-1 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 2019, State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, punkt 42), varvid det ska förstås att dessa uppgifter således avser årsbokslutet för referensåret N-2.

69 SRB har i detta sammanhang gjort gällande att artikel 4.2 samt artiklarna 5 och 16 i delegerad förordning 2015/63 innehåller uppgifter om de tidpunkter under referensåret N-2 som är relevanta för att fastställa det belopp av garanterade insättningar som ska dras av från de totala skulderna vid beräkningen av det grundläggande årliga bidraget. Enligt SRB följer det närmare bestämt av dessa bestämmelser att dessa tidpunkter motsvarar slutet av respektive kvartal under referensåret N-2, vilket innebär att det ankommer på SRB att vid denna beräkning beakta det genomsnittliga beloppet av garanterade insättningar under detta år, beräknat kvartalsvis.

70 För att pröva förevarande grund är det inte nödvändigt att bedöma huruvida artikel 4.2 samt artiklarna 5 och 16 i delegerad förordning 2015/63 tillåter, eller till och med ålägger, SRB att beakta ett sådant genomsnittligt belopp av garanterade insättningar vid beräkningen av de grundläggande årliga bidragen.

71 Det framgår nämligen av sökandens inlagor att sökanden inte nödvändigtvis har bestritt användningen av det genomsnittliga beloppet av garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, för att beräkna nettoskulderna, utan att sökanden framför allt har kritiserat SRB för att ha använt sig av uppgifter avseende skilda tidpunkter vid denna beräkning.

72 Under dessa omständigheter ska det prövas huruvida SRB – när den beaktar det genomsnittliga beloppet av garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, för referensåret N-2 vid beräkningen av nettoskulderna – vid samma beräkning kan beakta det totala skuldbeloppet, såsom det ser ut i slutet av referensåret N-2, och inte det genomsnittliga beloppet av de totala skulderna, beräknat kvartalsvis, varvid detta belopp för de totala skulderna även omfattar beloppet för garanterade insättningar (se punkt 14 ovan).

73 Det ska i detta hänseende påpekas att varken artikel 4.1 eller artikel 14.1 i delegerad förordning 2015/63 innehåller några särskilda föreskrifter som reglerar frågan huruvida SRB, vid fastställandet av nettoskulderna, är skyldig att beakta det totala skuldbeloppet vid utgången av referensåret N-2 eller dess genomsnittliga belopp under det året. Sådana föreskrifter framgår inte heller av någon annan bestämmelse i delegerad förordning 2015/63, direktiv 2014/59 eller förordning nr 806/2014.

74 Tribunalen konstaterar följaktligen att artikel 4.1 och artikel 14.1 i delegerad förordning 2015/63 ger SRB ett utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller den relevanta tidpunkten för att fastställa det totala skuldbeloppet vid beräkningen av nettoskulderna.

75 För att respektera maktbalansen, som är kännetecknande för unionens institutionella struktur, måste ett sådant utrymme för skönsmässig bedömning, som kommissionen har tilldelat SRB, avgränsas tydligt, varvid dess användning ska vara föremål för en rigorös kontroll mot bakgrund av objektiva kriterier som följer av den lagstiftning som SRB är bunden av (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 18 juni 2024, kommissionen/SRB, C-551/22 P, EU:C:2024:520, punkterna 70 och 72).

76 Det ska således bland annat säkerställas att SRB har utövat detta utrymme för skönsmässig bedömning på ett sätt som är förenligt med överordnade rättsregler och, i synnerhet, med syftet med och den allmänna systematiken i den rättsakt som utgör dess rättsliga grund, det vill säga direktiv 2014/59 (se punkt 61 ovan) samt allmänna rättsprinciper, såsom principen om god förvaltning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 september 2010, EMI Group, C-581/08, EU:C:2010:559, punkt 42; dom av den 26 maj 1998, Costacurta/kommissionen, T-177/96, EU:T:1998:109, punkt 45, och dom av den 3 oktober 2019, BASF och Reach colours/Echa, T-806/17, ej publicerad, EU:T:2019:724, punkt 79).

77 Tribunalen erinrar till att börja med om att principen om god förvaltning, såsom den stadfästs i artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, innebär en skyldighet för unionens institutioner och organ att omsorgsfullt och opartiskt pröva alla omständigheter som är relevanta i det aktuella fallet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 november 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punkt 14; dom av den 9 september 2008, Bayer CropScience m.fl./kommissionen, T-75/06, EU:T:2008:317, punkt 84, och dom av den 23 september 2009, Estland/kommissionen, T-263/07, EU:T:2009:351, punkt 99).

78 Vidare ska det grundläggande årliga bidraget, såsom det föreskrivs i artikel 103.2 i direktiv 2014/59 och artikel 70.2 andra stycket a i förordning nr 806/2014, beräknas på så sätt att det står i proportion till varje instituts nettoskulder i förhållande till de andra institutens nettoskulder. En sådan kvot återspeglar således den allmänna systematiken i systemet med förhandsbidrag, enligt vilken det grundläggande årliga bidraget framför allt ska återspegla varje instituts storlek i förhållande till dess skulder.

79 Samma krav framgår av förarbetena till direktiv 2014/59, och särskilt av sidorna 58 och 59 i den konsekvensbedömningsrapport av den 6 juni 2012 som åtföljde det förslag som ledde till antagandet av detta direktiv (SWD(2012) 166 final), där det anges att beräkningen av de grundläggande årliga bidragen på grundval av institutens skulder gör det möjligt att bedöma institutens storlek, vilket innebär att denna beräkning syftar till att säkerställa att stora institut betalar högre bidrag.

80 Vikten av att beakta institutens storlek framhålls även i skäl 5 i delegerad förordning 2015/63, där det uttryckligen anges att förhandsbidraget ska återspegla de berörda institutens storlek. Såsom framgår av samma skäl utgör ett instituts storlek nämligen en första indikator på dess riskprofil, eftersom ju större ett institut är, desto sannolikare är det att SRB i en krissituation skulle bedöma att en resolution ligger i allmänhetens intresse och därmed att den gemensamma resolutionsfonden behöver utnyttjas för att garantera en verkningsfull användning av resolutionsverktygen.

81 Det är mot denna bakgrund som tribunalen redan har slagit fast att det grundläggande årliga bidraget ska återspegla institutens storlek för att säkerställa att SRM får tillräckliga finansiella medel för att kunna tillämpa resolutionsverktygen på ett effektivt sätt och att ge instituten incitament att driva verksamhet enligt en mindre riskfylld modell genom att bland annat minska sina nettoskulder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 december 2023, Banque postale/SRB, T-383/21, EU:T:2023:845, punkterna 175 och 176).

82 Under dessa omständigheter ankommer det på SRB att beräkna de grundläggande årliga bidragen på ett sätt som gör att de tillräckligt precist återspeglar de berörda institutens storlek och den därmed förbundna risken i förhållande till deras skulder, så att institut med betydande skulder betalar högre förhandsbidrag än institut med mer begränsade skulder – med förbehåll för att dessa bidrag kan justeras med hänsyn till de berörda riskindikatorerna – och att instituten ges incitament att driva verksamhet enligt en mindre riskfylld modell genom att bland annat minska sina nettoskulder.

83 Även om den metod som beskrivs i punkt 63 ovan i allmänhet kan anses ge resultat som på ett tillräckligt precist sätt återspeglar de berörda institutens storlek, kan det förhålla sig annorlunda i vissa särskilda fall som kan inträffa när ett visst instituts totala skulder och garanterade insättningar genomgår en betydande förändring under referensåret N-2 på ett sätt som går utöver de normala fluktuationerna för sådana skulder under året. Denna utveckling kan bland annat vara en följd av en förändring i nämnda instituts struktur, såsom den som sker till följd av en fusion eller ett övertagande.

84 När SRB står inför en sådan särskild situation är SRB, enligt principen om god förvaltning, skyldig att omsorgsfullt och opartiskt pröva alla omständigheter som är relevanta i det aktuella fallet inom ramen för utövandet av det utrymme för skönsmässig bedömning som anges i punkt 74 ovan.

85 När ett institut lämnar konkreta, kvantifierade och kontrollerbara uppgifter till SRB, av vilka det framgår att dess totala skulder och beloppet av garanterade insättningar, på grund av en väsentlig förändring av institutets struktur under referensåret N-2, har utvecklats väsentligt, så att metoden för beräkning av nettoskulderna inte längre leder till ett resultat som tillräckligt precist återspeglar institutets storlek, ankommer det följaktligen på SRB att beakta sådana omständigheter för att försäkra sig om att beräkningen av det berörda institutets nettoskulder uppfyller de krav som anges i punkterna 75–82 ovan.

86 I förevarande fall konstaterar tribunalen till att börja med att 2016 års fusion mellan sökanden och de övertagna dotterbolagen ledde till att sökandens totala skulder per den 31 december 2016 ökade avsevärt, eftersom detta belopp – till skillnad från de tre första kvartalen år 2016 – kom att inbegripa de totala skulderna och de garanterade insättningarna i dotterbolagen.

87 För att beräkna sökandens nettoskulder, och följaktligen dess grundläggande årliga bidrag, grundade sig SRB vidare på den metod som beskrivs i punkt 63 ovan, enligt vilken SRB använde beloppet för sökandens totala skulder på grundval av uppgifter per den 31 december 2016, medan SRB, vad avser beloppet av garanterade insättningar som ska dras av från det totala skuldbeloppet, beaktade det genomsnittliga beloppet av sökandens garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, under år 2016.

88 När det gäller garanterade insättningar som har dragits av från det totala skuldbeloppet vid beräkningen av sökandens nettoskulder innebar den metod som beskrivs i punkt 63 ovan att 2016 års fusion endast delvis beaktades. Såsom framgår av fotnot 22 i det angripna beslutet lade

SRB samman de fyra beloppen för de garanterade insättningar som sökanden innehade i slutet av varje kvartal år 2016 och dividerade därefter summan av dessa belopp med fyra för att erhålla deras kvartalsmedelvärde. Vad gäller de tre första kvartalen år 2016 beaktade SRB följaktligen endast sökandens garanterade insättningar, utan att inkludera garanterade insättningar i de övertagna dotterbolagen. Det var först i slutet av det sista kvartalet detta år, till följd av fusionen år 2016, som SRB beaktade beloppet av sökandens garanterade insättningar, vilket även inbegrep beloppet för de garanterade insättningarna i dessa dotterbolag. Av detta följer att sökandens garanterade insättningar, som drogs av från sökandens totala skulder vid beräkningen av nettoskulderna, endast bestod av cirka en fjärdedel av de garanterade insättningar som nämnda dotterbolag innehade under år 2016.

89 När det däremot gäller fastställandet av sökandens totala skulder grundade sig SRB endast på sökandens totala skulder per den 31 december 2016, det vill säga på det belopp som följde av 2016 års fusion. SRB beaktade härvidlag inte sökandens totala skulder i slutet av de tre första kvartalen år 2016, eftersom de övertagna dotterbolagens totala skulder inte beaktades. Av detta följer att sökandens totala skulder omfattade dotterbolagens totala skulder, varvid detta belopp även omfattade sökandens samtliga garanterade insättningar per den 31 december 2016, inklusive samtliga garanterade insättningar i dotterbolagen.

90 Av det ovan anförda följer att den första delen av denna räkneoperation – det vill säga beräkningen av sökandens totala skulder – vid SRB:s beräkning av sökandens nettoskulder helt och hållet grundade sig på sökandens situation efter 2016 års fusion, medan den andra delen av samma räkneoperation, det vill säga beräkningen av beloppet för sökandens garanterade insättningar, vilken därefter skulle dras av från de totala skulderna, till stor del grundade sig på sökandens situation före denna fusion. Under dessa omständigheter, och med beaktande av omfattningen av förändringen av alla dessa skulder genom 2016 års fusion, återspeglade resultatet av en sådan beräkning av nettoskulderna inte på ett tillräckligt precist sätt sökandens storlek och därmed inte heller den därmed förbundna risken.

91 Av detta följer att SRB inte beaktade alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet inom ramen för utövandet av sitt utrymme för skönsmässig bedömning som anges i punkt 74 ovan, för att försäkra sig om att beräkningen av sökandens nettoskulder uppfyllde de krav som anges i punkterna 75–82 ovan.

92 SRB utnyttjade följaktligen sitt utrymme för skönsmässig bedömning, som den förfogade över vid beräkningen av sökandens grundläggande årliga bidrag, på ett sätt som strider mot artikel 4.1 i delegerad förordning 2015/63, tolkad i enlighet med artikel 103.2 i direktiv 2014/59 och artikel 70.2 andra stycket a i förordning nr 806/2014, och på ett sätt som strider mot principen om god förvaltning.

93 SRB:s argument vederlägger inte denna slutsats.

94 För det första, även om det antas att SRB, såsom SRB har påstått, var skyldig, enligt artikel 4.1 och 4.2 samt artiklarna 5 och 16 i delegerad förordning 2015/63, att beakta det genomsnittliga beloppet av garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, vid beräkningen av sökandens nettoskulder, innebar dessa bestämmelser inte att SRB var skyldig att beakta uppgifter som avsåg skilda tidpunkter vid denna beräkning.

95 För det andra kan SRB inte motivera tillämpningen av den metod som anges i punkt 63 ovan med en strävan att säkerställa att metoden för att beräkna nettoskulden är förenlig med den metod som tillämpas för att fastställa den årliga målnivån.

96 Även om det antas att ett sådant övervägande är relevant, ankom det nämligen på SRB, mot bakgrund av de principer som det erinrats om i punkterna 82–85 ovan, att beakta sökandens specifika situation för att försäkra sig om att resultatet av beräkningen av sökandens nettoskulder återspeglade dess storlek på ett tillräckligt precist sätt.

97 För det tredje har SRB gjort gällande att användningen av det genomsnittliga beloppet för garanterade insättningar, beräknat kvartalsvis, gör det möjligt att bekämpa missbruk av vissa typer av bokföringstransaktioner, opportunistiskt beteende, kortsiktiga effekter och säsongstoppar.

98 Det har emellertid inte visats på vilket sätt en sådan omständighet ger SRB anledning att inte beakta det genomsnittliga beloppet för de andra kategorierna av skulder, beräknat kvartalsvis, under förutsättning att uppgifter om detta belopp har ställts till SRB:s förfogande och under förutsättning att de villkor som anges i punkt 85 ovan är uppfyllda.

99 Mot bakgrund av det ovan anförda ska talan bifallas såvitt avser den första grunden och det angripna beslutet ska ogiltigförklaras i den del det avser sökanden, utan att det är nödvändigt att pröva de övriga grunderna.

Huruvida domens rättsverkningar ska begränsas i tiden

100 SRB har yrkat att tribunalen, för det fall det angripna beslutet ogiltigförklaras, ska låta verkningarna av beslutet bestå till dess att beslutet har ersatts eller i vart fall under en period på sex månader från den dag då domen har vunnit laga kraft, eftersom sökanden kommer att fortsätta att vara skyldig att bidra till SRF, varvid en återbetalning i avvaktan på antagandet av ett nytt beslut vore olämpligt.

101 SRB preciserade vid förhandlingen att en ogiltigförklaring utan att verkningarna av det angripna beslutet består i tiden skulle riskera att äventyra funktionen hos förordning nr 806/2014, direktiv 2014/59 och delegerad förordning 2015/63, varvid inte bara storleken på sökandens förhandsbidrag bör beaktas, utan även alla bidrag som kan behöva återbetalas av SRF under liknande omständigheter.

102 Sökanden uppgav vid förhandlingen att den inte motsätter sig en eventuell begränsning i tiden av verkningarna av det angripna beslutet om det ogiltigförklaras av tribunalen.

103 Enligt artikel 264 andra stycket FEUF kan unionsdomstolen, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av en ogiltigförklarad rättsakt som ska betraktas som bestående. När unionsdomstolen utövar sin behörighet enligt denna artikel ska den beakta rättssäkerhetsprincipen och andra allmänna eller enskilda intressen (se dom av den 25 februari 2021, kommissionen/Sverige, C-389/19 P, EU:C:2021:131, punkt 72 och där angiven rättspraxis, se även, för ett liknande resonemang, dom av den 22 december 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, punkt 122).

104 Artikel 264 andra stycket FEUF har i detta sammanhang tolkats så, att det är möjligt att behålla verkningarna av en ogiltigförklarad rättsakt under skälig tid, när detta är motiverat av rättssäkerhetsskäl, men även av skäl som syftar till att undvika avbrott eller tillbakagång i genomförandet av politik som förs eller stöds av unionen (se dom av den 27 januari 2021, Polen/kommissionen, T-699/17, EU:T:2021:44, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

105 Vad särskilt gäller området uppbörd av förhandsbidrag, har unionsdomstolen slagit fast att verkningarna av de ogiltigförklarade rättsakterna ska bestå i tiden när återbetalningen av sådana bidrag, till följd av nämnda ogiltigförklaring, riskerar att beröva SRF de finansiella medel som kan visa sig nödvändiga för att säkerställa stabiliteten i euroområdet och den finansiella stabiliteten i unionen. Detta kan bland annat vara fallet om SRB vore skyldig att, utöver beloppet för förhandsbidraget från det institut som väckt talan, återbetala förhandsbidrag till andra institut som har väckt en liknande talan genom att åberopa samma grund som den som bifallits i förevarande mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB, C-584/20 P och C-621/20 P, EU:C:2021:601, punkt 177, och dom av den 10 april 2024, Dexia/SRB (Förhandsbidragen år 2022), T-411/22, överklagad, EU:T:2024:216, punkterna 70–74).

106 I förevarande fall konstaterar tribunalen till att börja med att det förhandsbidrag som ska återbetalas till sökanden för bidragsperioden 2018, till följd av ogiltigförklaringen av det angripna beslutet, är av begränsad omfattning jämfört med det totala belopp som SRF förfogar över.

107 När SRB tillfrågades vid förhandlingen kunde SRB inte heller identifiera några andra fall där andra institut än sökanden har väckt en liknande talan och där dessa befinner sig i en situation som är jämförbar med den i förevarande mål och åberopar samma grund som i förevarande talan.

108 Det finns således inget som tyder på att SRB, utöver det begränsade beloppet för sökandens förhandsbidrag, kommer att behöva återbetala förhandsbidrag till andra institut som har väckt en liknande talan.

109 Det har följaktligen inte visats att en ogiltigförklaring av det angripna beslutet med omedelbar verkan skulle kunna skada stabiliteten i euroområdet och unionens finansiella stabilitet.

110 Under dessa omständigheter saknas det anledning att bifalla SRB:s yrkande om att verkningarna av det angripna beslutet ska bestå i den del det avser sökanden.

Rättegångskostnader

111 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att SRB ska bära sina rättegångskostnader och ersätta sökandens rättegångskostnader. Eftersom SRB har tappat målet, ska sökandens yrkande bifallas.

112 I enlighet med artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska kommissionen bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (tionde avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

1) **Gemensamma resolutionsnämndens (SRB) beslut SRB/ES/2022/46 av den 8 augusti 2022 om att återkalla SRB:s beslut SRB/ES/SRF/2018/03 av den 12 april 2018 om förhandsbidragen för år 2018 till den gemensamma resolutionsfonden, i den del det avser de institut som anges i bilaga I till detta beslut, och om beräkning av dessa instituts förhandsbidrag för år 2018 till den gemensamma resolutionsfonden ogiltigförklaras i den del det avser de Volksbank NV.**

2) **SRB ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de Volksbanks kostnader.**

3) **Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.**

Kornezov Buttigieg Hesse

Petrlík Spangsberg Grønfeldt

Meddelad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 12 februari 2025.